

УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ

Викладач Галак К. М.

Національна система освіти нині потребує теоретико-методологічного обґрунтування основних напрямів свого становлення й розвитку. Ці напрями визначені Законом України "Про освіту", Державною національною програмою "Освіта", Національною програмою розвитку освіти України в XXI столітті. У документах ЮНЕСКО XXI століття оголошено століттям освіти і при цьому йдеться про кризу освіти в усьому світі та необхідність розробки суттєво нової моделі.

Основними напрямками реформування освітніх систем у світі є :

- загальнопланетарний глобалізм;
- гуманізація і демократизація освіти;
- культурознавча соціологізація та екологізація змісту навчання;
- міждисциплінарна інтеграція в технології освіти;
- орієнтація на її безперервність, розвиткові та громадські функції.

Гуманістична концепція освіти позбавлена статистичного, безособистісного підходу до людини, яка постає при цьому не сукупністю окремих пізнавальних процесів і психічних властивостей, а цілісною особистістю. Гуманістична парадигма освіти об'єднала не лише філософів, а й психологів, педагогів, соціологів на шляхах пошуку смислу людського буття, самоактуалізації, творчості, свободи вибору, цілісності, інтегративності мислення, управління людини власним розвитком.

Стрижневий напрям прогресивних педагогічних технологій це особистісний підхід до студентів у навчально-виховному процесі, який об'єднує і втілює такі виховні ідеї та принципи:

-ідею розвитку особистості, чи особистісної спрямованості виховання й освіти;

- загальнолюдські принципи гуманізму;

-ідею демократизації педагогічних взаємин як основи формування демократичної особистості;

-поглиблення індивідуального підходу;

-принцип природовідповідності навчання і виховання;

-ідею активізації і використання внутрішніх саморегулювальних механізмів розвитку особистості.

У зв'язку з цим освітня функція нині втрачає провідну роль, поступаючись своїм місцем функціям виховній, розвитковій і самовдосконалення. Освіта, враховуючи швидкоплинні зміни, має забезпечувати передумови для навчального процесу впродовж усього життя за типом "включення-виключення".

Методи позааудиторної роботи направлені на допомогу вихованцю вищого навчального закладу набути знання в процесі самостійної роботи. Відомо що ніхто просто так не отримує певну сукупність знань, навичок і умінь; їх можна здобути тільки доклавши чималих зусиль. Самостійна робота студента включає в себе самостійне закріплення і поглиблення раніше набутих теоретичних знань, практичних навичок й умінь, а також оволодіння новими. Сучасні освітні процеси і науково-технічна революція роблять метод самостійної роботи одним із основних.

У вищому навчальному закладі це позааудиторна робота яка проводиться у формі виконання курсових робіт і проєктів, написання рефератів. Найпоширенішим видом самостійної роботи є робота з друківаними джерелами. В цей час педагог повинен надавати індивідуальні консультації та контролювати хід виконання самостійної роботи студента, бо тільки тоді вона реалізує свої освітні

та виховні функції, якщо буде планомірною систематичною та змістовною. Вважаємо модульно-рейтингову систему навчання як таку, що заохочує студентів до самостійної роботи, сприяє прагненню до самоосвіти та самовиховання.

Із власного досвіду робимо висновок, що необхідно ширше включати в навчальний процес ділові ігри, методи інсценування, які вимагають від студента ґрунтовної самостійної підготовки, викликають професійний інтерес, включається нестандартний характер навчально-пізнавальної діяльності, а саме: змагальність, емоційність і проблемність. Тематика ділових ігор повинна обговорюватися на кафедрах і передбачати самостійне вивчення та виконання більшої частини трудомістких робіт в позааудиторний час, а в аудиторії студенти аналізують, порівнюють, шукають оптимальні варіанти з поставленої задачі або проблеми.

Використання у навчальному процесі різноманітних тематичних та професійних конкурсів на рівні навчального закладу, регіональному та державному, стимулюють інтерактивне спілкування між викладачами та студентами, яке охоплює аудиторний та позааудиторний час. Керівництво інституту заохочує викладачів і студентів, які приймають участь в регіональних конкурсах. У 2002 – 2003 н.р. у таких конкурсах приймали участь студенти Васьковська Юлія та Ільченко Ірина, яких консультували викладачі: Бондар О. В. та Чернушенко В.М.

1. Трофімова Ю.Л. Психологія. Київ “Либідь”, 2001.
2. Ягупов В.В. Педагогіка. Київ “Либідь”, 2002.
3. Іцкин В.Г. Практическая психология менеджмента: Как делать карьеру. Как строить организацию. Киев, 1994.
4. Басова Н.В. Педагогическая и практическая психология Ростов-на-Дону Феникс, 2000